

slechts zijdelings even aangeraakt en dan weer snel met de mantel der liefde toegedekt – toegegeven die problematiek was ook dramaturgisch gesproken lang niet zo'n boeiende fabel als de suspens van een op handen zijnde confrontatie tussen, zeg maar, King Kong en Godzilla. Nee, de sterren mochten ongestoord hun rol – met glans gespeeld overigens – op het krantenpodium vervullen. Een eminent voorbeeld van 'een forum geven' aan de kunst.

Nee, we mogen niet klagen, maar toch één woord van kritiek dat mij van het hart moet... de nationale dimensie van de theaterscholenproblematiek kan toch ook in human-interest-verpakking worden verslagen! De 'vliegende reporter' kan toch eens poolshoogte gaan nemen over hoe men de dag van vandaag acteurs maakt. 't Is toch ook logisch dat als het in Antwerpen regent het misschien in Gent gaat druppelen? Misschien is er in Vlaanderen slechts één theaterschool nodig. Of zelfs géén. Dat moet toch bespreekbaar zijn in een democratie? Voor ons moet de tongpunt-r niet meer worden aangeleerd, maar wat moeten ze dan wél leren, etc.

Natuurlijk, we moeten ook eerlijk bekennen (en ons tenslotte bij onze leest houden), de hoofdredacteurs weten beter dan wie ook wat ze moeten serveren om de concurrentie het hoofd te bieden – net als wij in de culturele sector overigens – ze zijn er immers voor opgeleid en aangeworven. En dat 'elitair' en 'intellectueel' – categorieën waaronder de inhoudelijke dialoog soms wel eens pleegt te ressorteren – minder scoren, ja, in sommige milieus zelfs scheldwoorden aan 't worden zijn, dat voelen wij in de culturele sector namelijk óók. Weinigen zullen het toegeven, maar eigenlijk voeren wij één en dezelfde strijd! En we zijn natuurlijk ook dankbaar met de fenomenale belangstelling die we de laatste tijd toebedeeld kregen. Ons hoort u niet klagen. Toch moet ik ridderlijk toegeven dat het sinds enige tijd – vóór de heropleving van onze maatschappelijke relevantie – 'k weet niet hoe gemakkelijk is om in *De Morgen* zelfs geen hele theaterrecensie meer te hoeven lezen: met één zinnetje in een gemakkelijk te vinden afzonderlijk blokje wordt ons eenvoudig medegedeeld of een voorstelling de moeite waard is of om te huilen. In hooguit één *onliner* weet de cultuurconsument of hij thuis naar Big Brother mag kijken of zijn jas aantrekken om buitenshuis aan cultuur te gaan doen. Praktisch, economisch en efficiënt, en in feite, als je er goed over nadenkt, alweer een zegen voor de democratie, en wel op verschillende fronten. Merkwaardig toch hoe mooi de dingen soms in elkaar grijpen. Hoe fijn de maatschappij zichzelf reguleert: we spannen ons samen voorbeeldig in om het louter individuele belang te overstijgen ten voordele van de groep.

De toekomst lacht ons toe

Intussen kunnen we ons alweer wat gaan ontspannen en onze geëerde minister heeft ervoor gezorgd dat er weinig wonden moeten worden gelikt: de subsidies zijn nu écht binnen en wij, de bevoorrechte gelukzakken van de culturele elite, kunnen weer voor vier jaar aan 't werk. Het debat over de zin van de podiumkunsten zal weldra weer zachtjesaan uitdoven. Onze maatschappelijke relevantie zal spijtig genoeg ook weer wat afnemen en – belangrijker – we zullen weer wat minder in de krant komen. Misschien moeten we wat meer échte ondernemers uit de echte wereld aantrekken zodat er af en toe ook eens wat geld kan worden verduisterd, of misschien vlucht er wel een zakelijk leider van één van onze grotere huizen naar Zuid-Amerika. 't Is duidelijk dat we het nieuws zelf zullen moeten beginnen maken, totdat er weer subsidies moeten verdeeld worden. Wij bij Victoria integreren af en toe al wat explicietere

seks in onze voorstellingen en recentelijk zelfs al wat hardere porno, wat de gelegenheid biedt eens gecensureerd te kunnen worden – althans, dat is de bedoeling. Dat zou toch al goed nieuws zijn? Wat in Antwerpen kan, moet hier ook kunnen! Heel binnenkort gaat er trouwens iets uit onze nabije omgeving in première waarin kinderen en jonge tieners in een discotheek constant over seks en drugs praten, kwestie van de actualiteit wat op de hielen te zitten en de ouders onrechtstreeks te wijzen op hun plichten. U weet toch ook dat veel kinderen worden verwaarloosd, vooral door werkende moeders, en in de weekends tot 's ochtends in discotheken vertoeven? Verder dit seizoen hebben we bij een tekst van een al wat oudere, maar redelijk beroemde acteur en theatermaker een film laten maken – iedereen weet immers dat er sinds jaren veel meer mensen naar de bioscoop gaan dan naar het theater (die cijfers zijn openbaar), en *crossover*, dat scoort ook goed, bovendien zit er een seks- en een vechtsceïne in en als klap op de vuurpijl laten we hem volledig nasynchroniseren door kinderen tussen de elf en dertien jaar! Als dat geen voorpagina oplevert dan weet ik het ook niet meer.

De minister mag dus gerust zijn, Victoria is zoniet zijn beste dan toch één van zijn betere pupillen *avant la lettre*. Waar hij over spreekt, daar hebben wij al jaren over nagedacht. En hij kan ervan op aan: wij gaan ervoor!

Ten slotte nog een paar tips en goede raad voor alle goedmenende collega's die het helaas niet zo goed doen als wij – en dat moet toch kunnen in een vakblad als dit: het belangrijkste dat ik kan aanraden is dat ons werk vanaf nu drempelverlagerend, socialer ingebed en toegankelijker voor iedereen moet worden! Het betrekken van jongeren en allochtonen en het gaan werken in wijken etc. scoort, en zal ook met subsidies gehonoreerd worden. Eigenzinnigheid en artistieke vrijheid zijn noodzakelijk, maar met mate. We moeten in deze tijden de goede beleidsmakers ondersteunen en kunst produceren die niet blind is voor de prangende sociale problemen. De dialectiek van de geschiedenis vraagt nu eenmaal af en toe offers (u moet zelf eens opzoeken, om de hoeveel tijd dat nu precies plaatsvindt). Bestrijd de opvatting de kunst te laten aan de kunstenaars alléén – zij zijn met veel te weinig om maatschappelijk iets te kunnen uitrichten. We moeten dat durven onder ogen zien! Zij hebben dan ook nood aan artistieke huizen die hun producten wat richting geven en natuurlijk op de juiste manier aan de man brengen. Vergeet daarbij niet dat wie er vandaag werkelijk toe doet, in de *mainstream* opereert! Daar bevinden zich de barricades van vandaag! Werk u dus in de kijker en zet een statement neer: verdien bijvoorbeeld uw subsidies terug! Of laat u in met popartiesten, televisiemakers, tv-persoonlijkheden, populaire plastisch kunstenaars en politici van allerlei overtuiging. Betrek deze mensen actief bij uw artistieke activiteiten, zij hebben doorgaans een fijne neus voor wat marcheert! Probeer verder de missie natuurlijk niet te nadrukkelijk te formuleren en houdt het charmegehalte voldoende hoog. Een combinatie van spanning, ontroering en de juiste waarden zijn het dramaturgisch credo van morgen. Dat is toch allemaal niet zo erg, gewoon even op de tanden bijten. De zogenaamde pure kunst, die kunnen we nog altijd in onze vrije tijd beoefenen. ●